

Autor scenariusza: Violetta Arian

Język rosyjski

«Новые встречи 2» Mirosław Zybert

(kurs dla początkujących)

klasa II szkoły ponadgimnazjalnej

Rozdział 6. В кино? А может на дискотеку?

Proponowana liczba godzin lekcyjnych: 4

Jestem nauczycielką języka rosyjskiego w Zespole Szkół Kształtowania Środowiska i Agrobiznesu w Giżycku. W swojej pracy korzystałam i nadal korzystam z podręczników WSiP. Dlaczego? Uważam, że są bardzo dobrze opracowane pod względem metodycznym i merytorycznym. Tematyka jest zawsze aktualna, bogata i wielostronna. Dużym plusem jest płyta, która tworzy integralną całość z podręcznikiem i umożliwia uczniom częstszy kontakt z językiem. Zadowolona jestem również z wprowadzenia ciekawych stron Internetowych, z których korzystają i uczniowie, i ja. Radość mi sprawia, kiedy wchodzą na te strony i dziwią się, że wszystko jest po rosyjsku, a jednak rozumieją. Nie bez znaczenia jest również szata graficzna książek (zachęca do sięgnięcia po nie), jak również przystępna cena, dzięki której każdy uczeń może mieć własną książkę. Szkoda tylko, że na naukę języka rosyjskiego jest tak mało godzin (kl. I – 1, kl. II, III – 2).

Na konkurs „Scenariusz na awans” przesyłam własną propozycję opracowania rozdziału 6. podręcznika «Новые встречи 2» Mirosława Zybarta.

Cele operacyjne

Uczeń:

- rozumie dialogi zawierające podstawowe informacje związane z formami spędzania czasu wolnego: kino, dyskотеka,
- potrafi uzyskać i przekazać podstawowe informacje dotyczące kina i dyskотеki,
- potrafi przeczytać i zrozumieć podstawowe informacje o wybranym filmie,
- potrafi krótko opowiedzieć o ulubionym filmie,
- posługuje się formami trybu rozkazującego czasowników,
- stosuje formy liczby pojedynczej i mnogiej rzeczownika «друг»,

- stosuje przysłowki: близко от, недалеко от,
- uzupełnia tekst odpowiednio dobranymi wyrazami.

Cele wychowawcze

- świadomy wybór sposobu spędzania czasu wolnego,
- dostrzeganie pozytywnej roli przyjaźni w życiu człowieka,
- budzenie wrażliwości na potrzeby innych ludzi.

Standardy wymagań

I. Zdający zna:

1. proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem fonetycznym, ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym w zakresie tematu: życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego, styl życia,
2. zasady konstruowania prostych form wypowiedzi ustnych – nawiązywania kontaktów z rozmówcą, przekazywania komunikatu-informacji o filmie i dyskotecie.

II. Zdający wykazuje się umiejętnością odbioru tekstu w zakresie:

1. rozumienia ze słuchu tekstu prostego pod względem treści, o niewielkim stopniu zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych:
 - a) określa główną myśl tekstu,
 - b) selekcjonuje informacje,
2. rozumienia tekstu czytanego pod względem treści i stopnia zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych:
 - a) określania głównej myśli tekstu,
 - b) wyselekcjonowania informacji.

III. Zdający wykazuje się umiejętnością tworzenia tekstu w postaci:

1. krótkiej wypowiedzi ustnej, uwzględniającej:
 - a) opisywanie zjawisk i czynności,
 - b) poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych.

IV. Zdający wykazuje się umiejętnością reagowania językowego w zakresie:

1. mówienia, w tym:
 - a) uzyskiwania, udzielania lub odmowy informacji, wyjaśnień,
 - b) poprawnego stosowania środków do wyrażania różnorodnych intencji oraz stanów emocjonalnych, adekwatnych do sytuacji komunikacyjnej.

V. Zdający wykazuje się umiejętnością przetwarzania tekstu w zakresie:

1. mówienia:
 - a) relacjonowanie tekstu,
2. pisania:
 - a) przekazywanie tekstów w języku obcym.

Pomoce dydaktyczne: nagrania – płyta CD, zestawy przysłów w języku rosyjskim i polskim, słowniki, gazetka okolicznościowa.

Metody pracy: praca z tekstem, metoda pytań i odpowiedzi, aktywizująca, praktyczna.

Formy pracy: frontalna, indywidualna, praca w parach.

Bibliografia:

1. Z. Skrundowa, *Nauczanie gramatyki języka rosyjskiego*, WsiP, Warszawa 1985.
2. R. Stypuła, *Słownik przysłów rosyjsko-polskich i polsko-rosyjskich*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1974.
3. M. Fidyk, T. Skup-Stundis, *Nowe repetytorium z języka rosyjskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.

Jednostka – 1(45 minut)

Temat lekcji: **Ребята, давайте сходим в кино!**

Ток lekcji

1. Część organizacyjna

- a) sprawdzenie obecności,
- b) powtórzenie wiadomości z poprzedniej lekcji (ćw.14. str. 43).

2. Nawiązanie do tematu

Nauczyciel zadaje pytania dotyczące oglądania filmów przez uczniów (w domu mieli zapoznać się ze słownictwem – Тематический словарь, str. 51).

N: Ирена, ты любишь смотреть фильмы?

U1: Да, люблю.

N: А какой фильм ты смотрела в кино?

U1: В кино я была на фильме «Шрек 2». Это очень смешной фильм для детей и взрослых.

N: Ярек, а ты часто ходишь в кино?

U2: Да, часто. Я очень люблю смотреть фильмы в кино. Я увлекаюсь приключенческими фильмами. А их много идёт в кино.

N: Кшисек, а ты любишь фильмы?

U3: Я в кино хожу редко. У меня компьютер и всегда смотрю новые фильмы по компьютеру. Я люблю фильмы фэнтези. Мой любимый фильм это «Звёздные войны».

3. Część właściwa

N: Сегодня на уроке поговорим о кино. Познакомимся с новой лексикой касающейся кино. Запишем тему урока. Дежурный, какое сегодня число? (Dyżurny zapisuje słownie datę na tablicy. Nauczyciel pisze temat lekcji).

Тема: Ребята, давайте сходим в кино!

N: Послушайте внимательно диалог. Найдите ответы на вопросы:

1. Когда Федя с Мариной пойдут в театр?
2. Кто купит билеты?
3. В каком кинотеатре идёт фильм с Расселом Кроу?
4. Куда они пойдут в субботу?

(Przy zamkniętych książkach uczniowie słuchają z płyty ćw. 1., str.47. Po jednokrotnym wysłuchaniu nagrania, uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela. Jeśli pojawiły się jakieś trudności z odpowiedzią, uczniowie ponownie słuchają nagrania. Nauczyciel zwraca uwagę na znaczenie słowa «кинотеатр».)

N: Откройте книги на стр. 47(сорок седьмой), упр. 2 (второе). Прочитаем это упражнение, а потом запишете его в тетради. (Uczniowie odczytują ćwiczenie, a następnie zapisują w zeszytach.)

N: А теперь будете работать в группах: первый ряд – 1 группа, второй ряд – 2 группа, третий ряд – 3 группа. В своих группах выберите 2 ученика, которые будут читать диалоги на стр. 48. Во время чтения остальные из группы выбирают те слова, которые все должны запомнить. (Członkowie grup wybierają z dialogów ważne, ich zdaniem, wyrażenia i po odczytaniu, zapisują je na tablicy w przygotowanej przez nauczyciela tabelce).

У кассы кинотеатра	Перед сеансом	После сеанса
- билеты на восемь вечера	- достать билеты	- фильм: понравился
- сеанс: утренний	- фильм называется...	прекрасно снят
дневной	- в нём снимается...	- играть великолепно
вечерний	- известные актёры	- интересный сюжет
- сидеть: в первом ряду	- фильм поставил	- получить «Оскара»
посередине зала	- режиссёр фильма	
сзади зала	- фильм: дублированный	
далеко от экрана	с титрами	
где угодно		

(Po przepisaniu przez uczniów tabelki, nauczyciel zwraca uwagę na znaczenie czasownika *пользоваться* w zależności od kontekstu.)

ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ПОПУЛЯРНОСТЬЮ – cieszyć się powodzeniem

ПОЛЬЗОВАТЬСЯ СЛОВАРЁМ – korzystać ze słownika

N: А сейчас сделаем устно упр. 4 и 5, стр. 49. (Uczniowie ustnie wykonują te ćwiczenia).

4/49

- Есть ещё билеты на вечерний сеанс на восемь вечера?
- В котором часу оканчивается сеанс?

5/49

- Дайте, пожалуйста, два билета на шесть вечера.
- Дайте, пожалуйста, место подальше от экрана: посередине или сзади.

4. Podsumowanie i praca domowa

N: Сегодня мы говорили о кино и фильмах. Я надеюсь, что вы умеете выбирать и смотреть фильмы «умные». Дома устно подготовьте упр. 9 стр. 51. А теперь успеем сделать ещё упр. 6 стр. 49. (Na zakończenie lekcji uczniowie ustnie wykonują to ćwiczenie).

- Какой это фильм?
- В какой кинотеатр пойдём?
- Кто снимается в главной роли?
- Кто режиссёр фильма?
- Этот фильм пользуется популярностью?

Дома

Упр. 9 стр. 51 (устно)

Jednostka – 2 (90 minut = 2 godz. lekcyjne)

Temat lekcji (dwugodzinny): **Том Хэнкс – герой. Tryb rozkazujący czasowników.**

Tok lekcji

1. Część organizacyjna

- a) sprawdzenie obecności,
- b) sprawdzenie poprawności wykonania ustnej pracy domowej (ćw. 9 str. 51) – odpytanie na ocenę 2-3 chętnych uczniów. Wypowiedź jest oceniana przez samego mówiącego i przez klasę. Każda ocena musi być umotywowana.

2. Nawiązanie do tematu

N: Скажи, ты любишь смотреть американские фильмы?

U: Люблю.

N: А каких американских актёров ты знаешь?

U: Харрисон Форд, Рассел Кроу, Самуэль Джаксон, Аль Пачино, Том Круз, Арнольд Шварценеггер... (uczniowie wymieniają nazwiska znanych aktorów).

N: А Том Хэнкс?

U: Это тоже актёр.

N: Да, это известный во всём мире актёр. И мы сегодня познакомимся с текстом, в котором говорится о том, как он стал героем. Кроме того, будем употреблять глаголы в повелительном наклонении. (Cele lekcji należy podać również po polsku, gdyż uczniowie nie spotkali się dotąd z określeniem «повелительное наклонение»).

3. Część właściwa lekcji

N: Какое сегодня число? (Uczniowie odpowiadają na pytanie, dyżurny zapisuje datę słownie na tablicy. Temat zapisuje nauczyciel).
Тема: Том Хэнкс – герой. Tryb rozkazujący czasowników.

N: Откройте книги на стр. 53. У нас текст под заглавием «Как Том Хэнкс оказался героем». Прочитаем его вслух. Читайте по очереди!

(Uczniowie odczytują tekst po jednym zdaniu, zwracając uwagę na znaczenie wyrazów znajdujących się na marginesie. Po przeczytaniu tekstu odpowiadają na pytania nauczyciela).

N: Почему Хэнкс стал героем?

U1: Он спас жизнь человеку.

N: А как это сделал?

U2: Он успокаивал тонущего и призывал его бороться до конца.

U3: И помог ему выйти на берег.

N: Вы хорошо поняли текст. Сейчас самостоятельно письменно сделайте упр. 14 стр. 53.

(Uczniowie samodzielnie wykonują ćwiczenie. Nauczyciel w tym czasie zapisuje na tablicy zdania w trybie rozkazującym.)

N: Давайте, проверим, как вы сделали упражнение.

(Jeden z uczniów odczytuje ćwiczenie – za poprawne wykonanie otrzymuje ocenę).

N: Посмотрите на доску! Прочитайте предложения и переведите их на польский язык. Обратите внимание на выделенные слова.

Аня, **читай** этот рассказ!

Павел, **иди** ужинать!

Сынок, **поставь** цветы на стол!

Кася, **оденься** тепло!

Дети, **читайте** книги!

(Uczniowie tłumaczą te zdania na język polski i stwierdzają, że są one w trybie rozkazującym. Po przeanalizowaniu przepisują je do zeszytu. Nauczyciel dyktuje wnioski).

N: W języku rosyjskim tryb rozkazujący czasowników kończy się: w 2. os. lp na:

-й (po samogłoskach) – **сделай!**

-и (po spółgłoskach, akcent w 1. os. lp na końcówce) – **иди!**

-ь (po spółgłoskach, akcent w 1. os. lp na temacie) – **встань!**

w 2. os. lm na:

-те dodane do formy 2. os. lp trybu rozkazującego – **сделайте!**

Tryb rozkazujący czasowników zwrotnych tworzymy przez dodanie partykuły **-ся** (po spółgłosce i po й) lub **-сь** (po samogłosce)

– **занимайся!**, **занимайтесь!**

(Po zapisaniu wniosków konieczne jest prześledzenie, na innych przykładach, etapów tworzenia trybu rozkazującego. Zostało to dobrze opracowane w podręczniku, więc można wykorzystać na lekcji. Po przeanalizowaniu informacji z podręcznika, uczniowie tworzą tryb rozkazujący czasowników zapisanych przez nauczyciela na tablicy. Jest to materiał trudny, dlatego proponuję dwie godziny na jego opracowanie i utrwalenie).

Bezokolicznik	Tryb rozkazujący	
	2. os. lp	2. os. lm
слушать	слушай!	слушайте!
заниматься	занимайся!	занимайтесь!
повесить	повесь!	повесьте!
жить	живи!	живите!

Pracą domową jest uzupełnienie tabelki o podane czasowniki:

написать
мыться
узнать
взвесить
ответить
отвечать

Lekcję drugą tej jednostki należy rozpocząć od przypomnienia wiadomości o sposobach tworzenia trybu rozkazującego czasowników, a następnie sprawdzenia poprawności wykonania pracy domowej – na ocenę.

N: Сегодня на уроке будем упражняться в употреблении повелительного наклонения глаголов и послушаем, куда на дискотеку пошли Федя и Марина.

N: Давайте, прочитаем упр. 12, стр. 52. (Uczniowie ustnie wykonują to ćwiczenie).

N: Теперь устно и письменно сделаем упр. 13, стр. 53. (To ćwiczenie zostaje zapisane przez uczniów również na tablicy).

1. Купи и прочитай газету!
2. Не говори Ане об этом!
3. Поблагодари Надю за пятёрку по математике!
4. Купите мне хлеб!
5. Прочитайте книгу, которую купил Юра!
6. Поздравляйте маму с именинами!
7. Напиши письмо родителям!
8. Позвони Олегу!
9. Мойтесь утром холодной водой, а вечером – тёплой!

(Po zapisaniu ćwiczenia uczniowie odsłuchują z płyty ćw. 16 str. 54 i odpowiadają ustnie na pytania:

1. Какую дискотеку выбрал Федя?

U: Федя выбрал дискотеку «Океан».

2. Почему Нине она не нравится?

U: Там играют дешёвую музыку, продают алкоголь и бывают драки.

3. Как можно провести время на дискотеке?

U: На дискотеке можно танцевать, участвовать в разных конкурсах и викторинах, поговорить с друзьями.

4. Где находятся дискотеки, о которых говорили Федя и Нина?

U: Дискотека «Океан» находится недалеко от дома Марины, а «Колизей» – далеко от её дома.

(Odpowiadając na to pytanie uczniowie zastosują przysłowki: недалеко от, далеко от. Nauczyciel zapisuje na tablicy, a uczniowie tłumaczą na język polski).

D. lp

недалеко от (чего?) **дома** – niedaleko domu

D. lp

далеко от (чего?) **школы** – daleko od szkoły

D. Ір

близко от (чего?) **центра города** – blisko centrum miasta
(Dla utrwalenia tego materiału należy ustnie wykonać ćw. 21., str. 55.

4. Podsumowanie i praca domowa

(W podsumowaniu można zadać dodatkowe pytania o dyskotekę i utworzyć tryb rozkazujący kilku czasowników).

Дома

Упр. 12 стр. 52

Jednostka – 3 (45 minut)

Temat lekcji: **Как хорошо с друзьями!**

Ток лекcji

1. Część organizacyjna

- a) sprawdzenie obecności,
- b) przypomnienie i utwalenie wiadomości z poprzedniej lekcji:

- sposoby tworzenia trybu rozkazującego czasowników (cała klasa),
- odczytanie ćwiczenia (1 uczeń na scenę),
- użycie przysłówków: далеко от, недалеко от, близко от.

2. Nawiązanie do tematu

Nauczyciel zadaje pytania, a uczniowie na nie odpowiadają. Wyraz «друг» znany jest im z klasy I.

N: Павел, скажи, у тебя есть друг?

U1: Да, у меня есть друг.

N: А как его зовут?

U1: Его зовут Яцек.

N: Аня, а у тебя есть друг?

U2: Да, его зовут Патрык.

N: Сколько ему лет?

U2: Ему 16 лет.

N: Адам, у тебя тоже есть друг?

U3: Есть!

N: А где он живёт?

U3: Он живёт в деревне Упалты.

N: Наверно, у вас всех есть друзья. А скажите, кто такой друг?

Каким он должен быть? (Учениowie wypowiadają się, wykorzystując znaną leksykę).

U: Друг всегда мне помогает!

U: Мы обо всём с ним говорим!

U: Это хороший человек!

U: У нас одни увлечения!

U: Мы понимаем друг друга без слов!

3. Cześć właściwa lekcji

N: Вы сказали, кто такой друг. На сегодняшнем уроке познакомимся с формами множественного числа существительного «друг».

Давайте, запишем тему урока! Дежурный, запиши число!

(Dyżurny zapisuje na tablicy słownie datę. Temat lekcji zapisuje nauczyciel.)

Тема: Как хорошо с друзьями!

N: У нас на доске два предложения. Давайте, прочитаем их и переведём на польский язык. (Учениowie odczytują zdania, ustnie

tłumaczą na język polski, określają przypadek i liczbę podkreślonych rzeczowników, a następnie przepisują zdania do zeszytów).

У меня есть хороший ^{М. Ір} друг.

Сегодня у Павла были его ^{М. Ім} друзья.

N: Odmianę czasownika «друг» poznaliście w pierwszej klasie. Kto zapisze na tablicy? (Chętny uczeń zapisuje formy liczby pojedynczej na tablicy, a pozostali w zeszytach. Następnie nauczyciel tak kieruje pracą uczniów, żeby utworzyli ustnie formy liczby mnogiej tego rzeczownika. Odmianę zapisuje nauczyciel na tablicy. Zwraca przy tym uwagę na pisownię znaku miękkiego – połączenie **зь** podkreśla kolorem).

Ір	Ім
М. друг	дру зь я
Д. друга	друзей
С. другу	дру зь ям
В. друга	друзей
Н. с другом	с дру зь ями
Ms. о друге	о дру зь ях

Po zapisaniu odmiany, dwóch uczniów odczytuje, dla utrwalenia, formy liczby mnogiej. Następnie klasa wykonuje ustnie i pisemnie ćw. 22., str. 56.

N: Мои дорогие, в русском и польском языках существует много пословиц со словом друг.
пословица – przysłowie (uczniowie zapisują do zeszytu).

N: Сейчас будете работать в парах. Получите листки с русскими и польскими пословицами. Ваше задание – подобрать к русским пословицам соответствующие им польские. Кто сделает это быстрее всех и хорошо – получит отметку. (Polecenie można powiedzieć również po polsku.

Para, która wykonała ćwiczenie pierwsza i bezbłędnie – otrzymuje ocenę.

Jeden z uczniów odczytuje przysłowia rosyjskie, a drugi – odpowiadające im przysłowia polskie).

N: В тетради запишите одну пословицу, которая вам больше всего понравилась. Выучите её наизусть.

4. Podsumowanie i praca domowa.

- powtórzenie odmiany rzeczownika «друг» w liczbie pojedynczej i mnogiej,
- ustne wykonanie ćw. 24., str. 56.
- praca domowa:

Дома

Упр. 24, стр. 56

- Вчера я была у моих друзей в деревне.
- Во время каникул я поеду с друзьями на озёра.
- Я люблю рассказывать о моих друзьях.
- Собака – это верный друг человека.
- На дискотеке я встретил старых друзей и познакомился с новыми.

Przysłowia rosyjskie i polskie, które zostały wykorzystane na lekcji, znajdowały się na cienkich paskach, tworząc zestawy. Przysłowia były wymieszane. Na każdą parę uczniów przypadał jeden zestaw.

.....
Друзья познаются в беде.

.....
Верный друг – лучше сотни слуг.

.....
Старый друг – лучше новых двух.

.....
Друга за деньги не купишь.

.....
Дружба, как стекло: разобьёшь – не сложишь.

.....
Дерево живёт корнями, а человек – друзьями.

.....
Друга легче потерять, чем найти.

.....
Птица сильна крыльями, а человек – дружбой.

.....
Друзья наших друзей – наши друзья.

.....
Не имей сто рублей, а имей сто друзей.

.....

.....
Lepszy stary druh, niżli nowych dwóch.
.....

.....
Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
.....

.....
Prawdziwy przyjaciel lepszy jest od stu sług.
.....

.....
Drzewo żyje korzeniami, a człowiek – przyjaciółmi.
.....

.....
Prawdziwego przyjaciela nie kupisz za pieniądze.
.....

.....
Z przyjaźnią jest jak ze szkłem: rozbijesz – nie skleisz.
.....

.....
Przyjaciela łatwiej jest utracić, niż znaleźć.
.....

.....
Ptak silny jest skrzydłami, a człowiek – przyjaźnią.
.....

.....
Przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi.
.....

.....
Nie miej sto rubli, a miej stu przyjaciół.
.....